

Հաստատված է
«Ինվիա Ինվեսթմենթս» ՓԲԸ
հիմնադիրների 05.05.2023թ. ժողովի կողմից
«Ինվիա Ինվեսթմենթս» ՓԲԸ
գլխավոր տնօրեն՝ Անահիտ Շաքարյան

«Ինվիա Ինվեսթմենթս»

փակ բաժնետիրական ընկերության
Արտարժույթի առք ու վաճառքի
գործառնությունների իրականացման
կանոններ

Բովանդակություն

1. Հասկացություններ.....	3
2. Հաճախորդի կողմից Պատվերների ներկայացման կարգը.....	3
3. Գործարքների կնքման և կատարման կարգը.....	4
4. Գործարքների գրանցումը.....	5
5. Պատվերների կատարման քաղաքականությունը.....	6
6. Հաճախորդներին հաշվետվությունների ներկայացումը.....	6
7. Եզրափակիչ դրույթներ.....	7

«Ինվիա Ինվեսթմենթս» փակ բաժնետիրական ընկերության Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնությունների իրականացման կանոնները մշակված են Հայաստանի Հանրապետության արժեթղթերի շուկան կարգավորող օրենսդրությանը, Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերին և Ընկերության կանոնադրությանը համապատասխան և կարգավորում են Ընկերության կողմից արտարժույթով դիլերային և բրոքերային գործարքների կատարման գործընթացը:

Ընկերությունը արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնությունները կատարում է բացառապես իր հաճախորդներին արժեթղթերով բրոքերային-դիլերային գործարքների կատարման շրջանակներում և սույն կանոններով սահմանված կարգով իրականացվող արտարժույթի առք ու վաճառքի գործարքները պետք է նախորդեն հաճախորդի կամ Ընկերության հաշվին արժեթղթերի առքի, հաճախորդի բրոքերային հաշվից ընկերությանը հասանելիք միջնորդավճարի գանձման կամ հաճախորդի հանձնարարությամբ իրեն պատկանող դրամական միջոցները հաճախորդին վերադարձնելու գործառնություններին:

1. Հասկացություններ

1.1. Ստորև նշված հասկացությունները սույն կանոններում կիրառվում են ստորև նշված իմաստներով.

«**Ընկերություն**». «Ինվիա Ինվեսթմենթս»

«**Օրենք**». «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը:

«**Արտարժույթ**». «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված միջոցները:

«**Հաճախորդ**». անձ, որը օգտվում է Ընկերության մատուցած ծառայություններից:

«**Բրոքերային գործարք**». Ընկերության կամ Հաճախորդի անունից և Հաճախորդի հաշվին արտարժույթով կատարվող գործարք:

«**Դիլերային գործարք**». Ընկերության հաշվին և Ընկերության անունից արտարժույթով կատարվող գործարք:

«**Պատվեր**». արտարժույթով գործարքների կնքման նպատակով ներկայացվող Հաճախորդի հանձնարարականը:

«**Սպասարկող բանկ**». բանկ, որում Ընկերությունը ունի դրամային և արտարժույթային հաշիվներ:

«**Բորսա**». «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ:

«**Ներքին գործարք**». արտարժույթի առքի կամ վաճառքի գործարք, որի կողմերն են Ընկերությունը և Հաճախորդը:

«**Արտաքին գործարք**». արտարժույթի առքի կամ վաճառքի գործարք, որում գործարքի մի կողմը Ընկերությունն է կամ Հաճախորդը, իսկ մյուս կողմը որևէ երրորդ անձ է:

2. Հաճախորդի կողմից Պատվերների ներկայացման կարգը

2.1. Հաճախորդի համար և նրա հաշվին արտարժույթով գործարքների կնքման համար հիմք է հանդիսանում միայն մինչև տվյալ գործարքի կնքումը Հաճախորդի կողմից ներկայացված Պատվերը:

2.2. Հաճախորդի կողմից Պատվերները ներկայացվում են Ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարի հաստատած ձևով:

- 2.3. Հաճախորդի կողմից Ընկերությանը ներկայացվող Պատվերը պետք է պարտադիր նշում պարունակի այն մասին թե տվյալ պատվերը ներքին գործարքի կատարման Պատվեր է, թե Արտաքին գործարքի կատարման պատվեր:
- 2.4. Հաճախորդը Պատվերները ներկայացնում է, դրանցում փոփոխություններ է կատարում կամ պատվերները հետ է կանչում Ընկերության ներդրումային և ոչ հիմնական ծառայությունների մատուցման հետ կապված փաստաթղթաշրջանառության և տեղեկատվության փոխանակման կանոնակարգով սահմանված կարգով:

3. Գործարքների կնքման և կատարման կարգը

- 3.1. Արտարժույթով բրոքերային գործարքներ կատարելիս Ընկերությունը պետք է՝
 - 3.1.1. համոզվի, որ գործարք կատարելու համար Պատվերները պատշաճ կերպով գրանցվել և ներկայացվել են կատարման,
 - 3.1.2. այլ հավասար պայմաններ ունեցող Պատվերները կատարի ըստ դրանց ստացման հաջորդականության, բացառությամբ, եթե Պատվերի բնութագրիչները կամ շուկայում ստեղծված իրավիճակը դա անհնարին են դարձնում, և
 - 3.1.3. Հաճախորդին անհապաղ տեղյակ պահի այն էական դժվարությունների կամ բացասական հանգամանքների մասին, որոնք անհնարին են դարձնում Հաճախորդի Պատվերի ճշգրիտ կատարումը:
- 3.2. Հաճախորդի ներկայացրած պատվերները պետք է կատարվեն մինչև տվյալ պատվերի ներկայացման օրվան հաջորդող օրվա ավարտը: Եթե այդ ժամկետում հնարավոր չի լինում կատարել Պատվերը համապատասխան փոխարժեքի բացակայության պատճառով, ապա Պատվերը համարվում է դադարեցված:
- 3.3. Հաճախորդի՝ արտարժույթի գնման պատվերի կատարման արդյունքում ստացված արտարժույթային գումարը Հաճախորդի հայեցողությամբ կարող է թողնվել Ընկերությունում Հաճախորդի ունեցած հաշվի վրա կամ վերադարձվել Հաճախորդին, ինչի մասին պետք է նշում պարունակվի Հաճախորդի պատվերում:
- 3.4. Եթե Հաճախորդը ցանկություն է հայտնել ետ ստանալ Պատվերի կատարման արդյունքում գնված արտարժույթային գումարը, ապա այն պետք է վերադարձվի Հաճախորդին Պատվերի կատարման օրվան հաջորդող երեք բանկային օրերի ընթացքում:
- 3.5. Հաճախորդի Պատվերները կատարվում են Ընկերությունում Հաճախորդի ունեցած հաշվի վրա առկա միջոցների սահմաններում:

Ներքին գործարքներ

- 3.6. Հաճախորդի պատվերի հիման վրա ներքին գործարքները կատարվում են Հաճախորդի՝ Ընկերությունում ունեցած դրամական միջոցների հաշվում համապատասխան գրառումներ կատարելու (գործարքը գրանցելու) միջոցով:
- 3.7. Ներքին գործարքների կատարման նպատակով Ընկերությունը սահմանում է իր կողմից արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքներ՝ առնվազն ըստ յուրաանչյուր այն արտարժույթի, որով Ընկերության Հաճախորդներից որևէ մեկը ունի դրամական միջոցներ: Ներքին գործարքները կատարվում են բացառապես վերը նշված փոխարժեքներով:
- 3.8. Եթե Հաճախորդը պատվիրել է կատարել Ներքին գործարք, սակայն Ընկերությունը չունի տվյալ գործարքը կատարելու համար բավարար դրամական միջոցներ, ապա Ընկերությունը կարող է Հաճախորդի Պատվերը կատարել Արտաքին գործարքի միջոցով:

3.9. Ներքին գործարքի կատարման համար Ընկերությունը Հաճախորդից միջնորդավճար չի գանձում:

Արտաքին գործարք

3.10. Արտաքին գործարք կատարելիս ընդհանուր առմամբ ավելի լավ արդյունք ապահովելու նպատակով Ընկերությունը կարող է համախմբել իր Հաճախորդի Պատվերը կամ իր հաշվին կատարվող գործարքն իր մեկ այլ Հաճախորդի Պատվերի հետ և այդ ձևով կատարել դրանք, եթե՝

3.10.1. որևէ Հաճախորդի համար այն չի ապահովում ավելի վատ արդյունք, քան այն դեպքում, եթե նրա Պատվերը կատարվեր առանձին,

3.10.2. ընդհանուր առմամբ այն բխում է Հաճախորդի շահերից:

3.11. Եթե Ընկերությունը իր Հաճախորդի Պատվերը համախմբում է իր հաշվին կատարվող գործարքի հետ, ապա այդ համախմբված Պատվերի մասնակի բավարարման դեպքում նախապատվությունը տրվում է Հաճախորդին:

3.12. Ընկերության Հաճախորդների կողմից ներկայացված Պատվերները ենթակա են առաջնահերթ կատարման Ընկերության Դիլերային գործարքների նկատմամբ:

3.13. Արտաքին գործարքները ընկերությունը կարող է կատարել ինչպես Բորսայում, այնպես էլ Սպասարկող բանկերի միջոցով: Հաճախորդի պատվերների կատարման վայրը ընտրելիս Ընկերությունը ղեկավարվում է Ընկերության պատվերների կատարման քաղաքականությամբ:

3.14. Բորսայում գործարքները կնքվում և կատարվում են Օրենքի, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերի և Բորսայի կողմից սահմանված կանոնների համաձայն:

3.15. Սպասարկող բանկի միջոցով գործարքները կատարվում են այդ բանկին փոխարկման հանձնարարական ներկայացնելու միջոցով, որի ձևը, ներկայացման ու կատարման գործընթացը կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և տվյալ բանկի ներքին կանոնակարգերով:

3.16. Եթե հնարավոր չի լինում Հաճախորդի պատվերը կատարել Բորսայում, կամ այն կատարվում է մասնակիորեն, ապա այն կամ դրա չկատարված մասը պետք է կատարվի Սպասարկող բանկերի միջոցով:

3.17. Արտաքին գործարքի կատարման դեպքում Հաճախորդից գանձվում է միջնորդավճար, որի մեծությունը որոշվում է Ընկերության «Բրոքերային (դիլերային) գործունեության կանոններ»-ով սահմանված սկզբունքներով և կարգով:

4. Գործարքների գրանցումը

4.1. Ընկերությունը գրանցում է Հաճախորդի պատվերով կատարված արտարժույթի առքի կամ վաճառքի ցանկացած գործարք:

4.2. Կատարված գործարքի մասին գրանցումները կատարվում են Հաճախորդի Պատվերը կատարելուց հետո՝ ոչ ուշ, քան մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ավարտը:

4.3. Սույն կանոնի 4.1. կետի համաձայն կատարվող գրանցումները ներառում են հետևյալ տեղեկությունները.

4.3.1. Հաճախորդի անունը, ազգանունը (անվանումը) և(կամ) Հաճախորդին նույնականացնող համարը,

4.3.2. գործարքի կնքման ամսաթիվը՝ հաջորդաբար նշելով օրը, ամիսը և տարին,

4.3.3. Գնվող և վաճառվող արժույթները (ISO կոդը)

4.3.4. փոխարժեքը,

4.3.5. Գործարքի գումարը,

5. Պատվերների կատարման քաղաքականությունը

- 5.1. Ընկերության Պատվերների կատարման քաղաքականությունը հաստատվում է Ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարի կողմից:
- 5.2. Ընկերության Պատվերների կատարման քաղաքականությունը ներառում է տեղեկատվություն գործարքների կնքման տարբեր վայրերի (միջոցների) մասին, ինչպես նաև այն գործոնների մասին, որոնք հաշվի են առնվում այդ վայրերի միջև ընտրություն կատարելիս:
- 5.3. Ընկերությունը պետք է Հաճախորդներին տեղյակ պահի Պատվերների կատարման քաղաքականության մասին և ստանա Հաճախորդի նախնական համաձայնությունն այդ քաղաքականությունն իր նկատմամբ կիրառելու վերաբերյալ:
- 5.4. Ընկերությունը վերանայում է Պատվերների կատարման քաղաքականությունը այն դեպքում, երբ կատարվել է այնպիսի զգալի փոփոխություն, որն այլևս հնարավորություն չի տալիս այդ քաղաքականության համաձայն ընտրված գործարքների կնքման վայրի միջոցով կատարել հաճախորդի Պատվերները Հաճախորդի համար հնարավոր լավագույն պայմաններով:

6. Հաճախորդներին հաշվետվությունների ներկայացումը

- 6.1. Եթե Ընկերությունը կատարել է հաճախորդի Պատվերը, ապա պետք է անհապաղ, սակայն ոչ ուշ, քան մինչև գործարքի կնքման հաջորդ աշխատանքային օրվա ավարտը հաճախորդին տրամադրի Պատվերի կատարման մասին հաշվետվություն:
- 6.2. Հաճախորդի Պատվերի կատարման մասին հաշվետվությունը առնվազն ներառում է՝
 - 6.2.1. Ընկերության անվանումը,
 - 6.2.2. Հաճախորդի անունը, ազգանունը (իրավաբանական անձի դեպքում՝ անվանումը) կամ հաճախորդին նույնականացնող համարը,
 - 6.2.3. Գործարքի կնքման ամսաթիվը՝ հաջորդաբար նշելով տարին, ամիսը, օրը,
 - 6.2.4. Հաճախորդի կողմից տրված Պատվերի տեսակը (շուկայական, լիմիտային և այլն),
 - 6.2.5. Գնվող և վաճառվող արժույթները (ISO կոդը),
 - 6.2.6. Փոխարժեքը,
 - 6.2.7. Գործարքի գումարը,
 - 6.2.8. Գանձվող միջնորդավճարների կամ այլ վճարների համախառն գումարը, իսկ ոչ պրոֆեսիոնալ հաճախորդի պահանջի դեպքում՝ նաև դրանց բացվածքը (ըստ յուրաքանչյուր վճարի),
- 6.3. Սույն կանոնի 6.1. ենթականոնով սահմանված հաշվետվությունը ներկայացվում է Ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարի կողմից հաստատված ձևով:
- 6.4. Եթե հաճախորդի Պատվերը կատարվում է մասնաբաժիններով, ապա Ընկերությունը հաճախորդին է ներկայացնում Պատվերի կատարման մասին հաշվետվությունը՝ ըստ յուրաքանչյուր մասնաբաժնի:
- 6.5. Սույն կանոնի համաձայն հաճախորդին ներկայացվող հաշվետվությունը պետք է՝
 - 6.5.1. ներառի հաշվետվության ներկայացման ամսաթիվը,
 - 6.5.2. վավերացված լինի Ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ վերջինիս կողմից լիազորված անձի ստորագրությամբ և Ընկերության կնիքով:
- 6.6. Սույն կանոնով սահմանված հաշվետվությունները հաճախորդին ներկայացվում են առձեռն հանձնելու կամ Տեղեկատվության փոխանցման հուսալի միջոցով հաճախորդին ուղարկելու միջոցով:

7. Եզրափակիչ դրույթներ

- 7.1. Սույն կանոններով սահմանված կարգով հաճախորդի կողմից ներկայացվող Պատվերները և հաճախորդներին ներկայացվող հաշվետվությունները կարող են լինել հայերեն, իսկ հաճախորդի ցանկության դեպքում՝ այլ լեզուներով (անգլերեն, ռուսերեն):
- 7.2. Սույն կանոնների փոփոխությունները և լրացումները հաստատվում են Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից (եթե Ընկերության կանոնադրությամբ այլ բան սահմանված չէ) և ուժի մեջ են մտնում Ընկերության ինտերնետային կայքում հրապարակման պահից, ինչը պետք է իրականացվի իրավասու մարմնի կողմից հաստատման պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:
- 7.3. Սույն կանոններն ուժի մեջ են մտնում Ընկերության պետական գրանցման պահից: